

de minister van Asiel en Migratie

Directoraat-Generaal

Migratie

Directie Migratiebeleid

Asiel, Opvang en Terugkeer

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

Postbus 20011

2500 EH Den Haag

www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Begrotingsbehandeling motie nr.44

Datum

11 november 2024

Onze referentie

5915793

Bijlage(n)

0

1. Aanleiding

Tijdens de begrotingsbehandeling heeft lid Van Dijk (SGP) een motie (nr.44) ingediend om binnen het nationaal hervestigingsquotum voorrang te verlenen aan christenen en andere personen die vergelijkbare vervolging hebben te vrezen. U hebt de motie ontraden waarna een uitwisseling ontstond en u hebt toegezegd met een schriftelijke reactie te komen. Het lid Van Dijk heeft daarop de motie aangehouden.

In deze nota wordt u hier nader over geadviseerd. Het streven is om genoemde schriftelijke reactie aan de Tweede Kamer te sturen in de week voorafgaande aan het laatste commissiedebat (19 december) van dit jaar.

2. Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd de Tweede Kamer te informeren dat gelet op de aard van hervestiging het niet nodig noch gewenst is om voorrang te verlenen aan gevluchte christenen en andere personen die vergelijkbare vervolging hebben te vrezen in opvanglanden in de regio;
- U wordt geadviseerd hiertoe een passage toe te voegen aan de aanstaande brief aan de Tweede Kamer inzake het nationale beleidskader hervestiging.¹

3. Kernpunten

Uitgangspunt van het UNHCR hervestigingsprogramma is het voordragen van de meest kwetsbare vluchtelingen, dat wil zeggen vluchtelingen die zich in een opvangland in een kwetsbaardere positie bevinden dan de andere vluchtelingen aldaar. Hierin ligt besloten dat (al) een vorm van voorrang wordt verleend door UNHCR in geval van gevluchte christenen en andere personen die vergelijkbare vervolging hebben te vrezen in opvanglanden in de regio. Alleen UNHCR heeft voldoende zicht op de totale vluchtelingenpopulatie om die inschatting zorgvuldig en adequaat te kunnen maken. Nederland hecht er daarom aan om de keuze welke zaken UNHCR voordraagt voor hervestiging te laten aan UNHCR.

De enige vorm van selectie die door Nederland wordt gedaan is de beoordeling of een voorgedragen persoon in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning op

¹ Genoemde brief inzake het nationaal beleidskader hervestiging wordt opgesteld na besluitvorming op de nota inzake Uitvoering passage hervestiging in kabinetsbrief 25 oktober 2024 (nummer 5887813).

grond van het nationaal geldende asielbeleid en of geen sprake is van contra-indicaties op basis van het hervestigingsprofiel die erop wijzen dat hervestiging gelet op de individuele omstandigheden van het geval niet de beste (duurzame) oplossing is. Indien uit het actuele asielbeleid volgt dat christenen (en/of andere personen) behoren tot een groep die meer risico loopt dan wordt dit aan UNHCR meegegeven in het verzoek om voordrachten.

Hervestigingszaken zijn per definitie zaken van kwetsbare vluchtelingen. Dit gepaard met ons geldende (landgebonden) asielbeleid, zorgt ervoor dat de gevraagde (verdere) voorrang voor christenen en andere personen die vergelijkbare vervolging hebben te vrezen in opvanglanden niet nodig is. Bovendien is (verdere) voorrang voor een bepaalde groep zoals christenen om meerdere redenen af te raden, bijvoorbeeld omdat daarmee alle flexibiliteit wordt ontnomen om hervestiging strategisch in te zetten in opvanglanden waar geen christelijke hervestigingscaseload verblijft.

Juist omdat hervestiging ziet op de meest kwetsbare personen in opvanglanden is het niet wenselijk noch opportuun om de mogelijkheden voor UNHCR om deze kwetsbare personen voor te dragen verder te beperken, anders dan op objectiveerbare gronden zoals het geldende nationale asielbeleid of praktische beperkingen. Omdat alleen UNHCR het beste zicht heeft op de situatie en kwetsbaarheid van de vluchtelingen ter plekke dient het aan UNHCR te worden gelaten welke zaken aan Nederland worden voorgedragen.

U wordt geadviseerd de Tweede Kamer aldus te informeren, waarmee u persisteert in het ontraden van de motie. U wordt geadviseerd uw schriftelijke reactie gestand te doen door een passage toe te voegen aan de aanstaande brief aan de Tweede Kamer inzake het nationaal beleidskader.²

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
11 november 2024

Onze referentie
5915793

4. Toelichting

De motie van de heer Diederik van Dijk (SGP) luidt:

“De Kamer,
gehoord de beraadslaging,
constaterende dat het VN-hervestigingsprogramma zich richt op de meest kwetsbare vluchtelingen van wie het leven in gevaar is;
constaterende dat christenen de grootste vervolgte groep ter wereld zijn;
overwegende dat opvang in de regio voor christenen vanwege vervolging vaak onveilig is;
verzoekt de regering bij het Nederlandse aandeel binnen het VN-hervestigingsprogramma voorrang te verlenen aan christenen en andere personen die vergelijkbare vervolging te vrezen hebben,
en gaat over tot de orde van de dag.”

In de discussie die ontstond haalde het lid Van Dijk tekst aan uit het rapport bouwstenen Asielbeleid, luidende dat ‘de uiteindelijke selectie wordt gedaan door de hervestigingslanden’. Deze tekst duidt op niet meer dan het gegeven dat een enkele voordracht door UNHCR nog niet voldoende is om in aanmerking te komen voor hervestiging naar Nederland. Bij iedere voordracht wordt door de IND getoetst of de voorgedragen persoon in aanmerking komt voor een asielvergunning op grond van ons nationale beleid en of er geen sprake is van contra-indicaties op het gebied van openbare orde of nationale veiligheid. Ook wordt door COA getoetst of sprake is van contra-indicaties die erop wijzen dat

² Ibid noot 1.

hervestiging voor een voorgedragen persoon niet de beste (duurzame) oplossing is.³

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Hervestiging van vluchtelingen naar Nederland gaat als volgt. UNHCR selecteert vanuit de totale vluchtelingenpopulatie personen die vanwege individuele kwetsbaarheden vallen binnen de zeven voordracht categorieën en op grond daarvan in aanmerking komen om te worden voorgedragen voor hervestiging (*legal and/or physical protection needs, women and girls at risk, children and adolescents at risk, survivors of violence and torture, medical needs, restoring family unity, lack of foreseeable alternative durable solutions*). Op grond van deze categorieën wordt voor hervestiging dus een vorm van voorrang verleend ten opzichte van de overige vluchtelingenpopulatie in een opvangland. Religieuze groepen kunnen vallen onder meerdere van deze categorieën. UNHCR draagt alleen de meest kwetsbare vluchtelingen voor, dat wil zeggen vluchtelingen die zich in een uitzonderlijk kwetsbare positie of uitzichtloze situatie bevinden en bescherming behoeven, dan wel bij wie sprake is van acuut gevaar. UNHCR beoordeelt daarnaast welk hervestigingsland gelet op de individuele omstandigheden het meest aangewezen is om een persoon aan voor te dragen.

Datum
11 november 2024

Onze referentie
5915793

De beslissing of een vluchteling in aanmerking komt voor hervestiging in Nederland is het resultaat van een weging van de voordracht van UNHCR. Zoals vermeld gebeurt dit door toetsing aan het Nederlandse (landgebonden) asielbeleid door de IND en aan de hand van een door het COA opgesteld hervestigingsprofiel van de vluchteling.

Voor zover hierbij al sturing plaatsvindt, gebeurt dat op twee vlakken. Ten eerste op basis van het geldende (landgebonden) asielbeleid. UNHCR wordt geïnformeerd over het actuele beleid ten aanzien van groepsvervolgung, risicoprofielen, en een reëel risico op ernstige schade in de zin van artikel 29, lid 1, onder b, van de Vreemdelingenwet. Hierdoor is UNHCR in staat efficiënter zaken voor te dragen met relatief minder afwijzingen van voordrachten tot gevolg. Dit betekent dat indien er sprake zou zijn van voornoemd actueel beleid voor christenen, dit aan UNHCR wordt meegegeven in het verzoek om voordrachten. Hierin ligt (eveneens) besloten dat indien in ons asielbeleid met betrekking tot herkomstlanden is geconcludeerd dat bijvoorbeeld christenen een groep zijn die meer risico lopen, dit soort zaken eerder in aanmerking komen om te worden voorgedragen voor hervestiging naar Nederland.

Het tweede vlak waarop Nederland soms aanwijzingen meegeeft aan UNHCR voor het voordragen van zaken is van louter praktische aard. Bijvoorbeeld een beperking aan het aantal voordrachten van alleenstaande minderjarige vreemdelingen vanwege beschikbare voogdij capaciteit om hen te begeleiden.

Gelet op bovenstaande is een (verdere) prioriteitstelling door middel van voorrang niet nodig, simpelweg omdat de meest kwetsbare zaken al voorrang krijgen: het zijn die zaken die voor hervestiging kunnen worden voorgedragen, dus ook waar het christenen betreft.

Verdergaande voorrang zou daarnaast afdoen aan het principe dat hervestiging dient om een duurzame oplossing te bieden aan personen die in een opvangland

³ Deze beoordeling door COA is onderdeel is van het hervestigingsprofiel dat mede wordt opgesteld om geselecteerde kandidaten evenals de ontvangende instanties in Nederland voor te bereiden op de komst en een soepele landing in Nederland.

kwetsbaarder zijn dan de andere vluchtelingen aldaar. UNHCR heeft deze ruimte nodig om daadwerkelijk een oplossing te kunnen vinden voor de meest kwetsbare vluchtelingen en UNHCR is ook degene die er het beste zicht op heeft wie daarvoor in aanmerking komen.

Daarbij zou het richten op een enkele groep afdoen aan de mogelijkheid van Nederland om hervestiging strategisch en flexibel in te zetten waar dit vanwege nationale belangen opportuun zou zijn, zoals bijvoorbeeld in migratiepartnerschap verband. Niet in alle partnerschapslanden waar sprake is van een vluchtelingenpopulatie is sprake van een christelijke hervestigingscaseload. Nog los van de vraag welke definitie van 'christen' in dit verband zou moeten worden gehanteerd: kunnen dat ook mensen zijn die christen zijn maar niet om hun christen-zijn maar om andere reden hebben te vrezen voor vervolging? En hoe geldt dat dan voor de "andere personen die vergelijkbare vervolging hebben te vrezen"? Dit zou de beoordeling voor zowel UNHCR als IND compliceren en onnodig, omdat de kern van het verzoek ziet op het bieden van internationale bescherming aan christenen en andere personen die het kwetsbaarst zijn in een opvangland, waar het huidige beleid reeds in voorziet.

Het is begrijpelijk dat specifieke groepen aandacht vragen voor de belangen van hun eigen groep. Zo zijn er veel groepen en organisaties. Als één groep op deze manier wordt bediend zullen anderen er ook een beroep op gaan doen om gelijkelijk geaccommodeerd te worden. Ook hierom verdient het sterk de voorkeur om niet verder te gaan dan enkel geobjectiveerde sturing (zoals het geldende asielbeleid en praktische redenen).

Tot slot zou verdergaande voorrang als discriminatoir kunnen worden aangemerkt, wat niet is toegestaan op grond van de dit jaar in werking getreden EU Uniekader Verordening (2024/1350, artikel 9 lid 25).

Juist omdat hervestiging ziet op de meest kwetsbare personen in opvanglanden is niet wenselijk noch opportuun om de mogelijkheden voor UNHCR om deze kwetsbare personen voor te dragen verder te beperken, anders dan op objectieveerbare gronden zoals geldende nationaal asielbeleid of praktische beperkingen.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
11 november 2024

Onze referentie
5915793